

Anna Casparsson

Lycksalighetens ö

25 april–27 september 2026

Med små stygn broderade Anna Casparsson fram praktfulla och egensinniga motiv inspirerade av sagor, bibliska berättelser och klassisk musik. Hon skapade sina verk i och för hemmet – broderade draperier, vikskärmar, flygeltäcken, kuddar, dukar och väskor. Nu visas tjugonio textila konstverk i en separatutställning på Moderna Museet, för första gången sedan 1960.

Anna Casparsson (1861–1961) var textilkonstnär, pianist och översättare. Hennes hem "Villa Snäckan" i Saltsjöbaden var under flera årtionden mötesplats för kulturpersonligheter, där de samlades kring flygeln i salongen. Pianospelet var hennes stora passion men efter maken Edvard Casparssons bortgång 1923 riktade hon alltmer av sin skaparkraft mot broderandet, som skulle bli hennes främsta uttrycksform.

Egna bildvärldar och på tvärs mot tidens ideal

De allra flesta av Anna Casparsson verk har att göra med hemmiljö. Närmare bestämt bearbetning av olika inredningsdetaljer med bestämda användningsområden, där det dekorativa kom att växa till helt egna bildvärldar med inslag från folksagor, bibliska berättelser och klassisk musik.

Anna Casparsson inledde sitt skapande i textil under en period då intresset för broderi växte explosionsartat i Sverige. Men hennes eget fria sätt och materialval i motiv och mönster var något helt annat tidens ideal för sömnad och handarbete.

I sina arbeten återanvände hon material som siden och sammet, och broderade in pärlor, paljetter, snäckor, silver- och guldtråd, helgonbilder, knappar, antika spetsar, spegelskärvor och mycket mer. De säregna broderierna kännetecknas av överdåd, detaljrikedom och berättarglädje, och rör sig fritt mellan konst och konsthantverk.

Från privat skapande till utställning på Moderna Museet 1960

För Anna Casparsson var broderiet ett personligt och privat skapande. Hon signerade sällan sina verk, och de broderier som hon inte hade plats för i hemmet gav hon bort till vänner.

Först vid 83 års ålder, år 1945, presenterades hennes konst i en första större utställning som ägde rum i Grand Hotels festvåning i Saltsjöbaden.

Anna Casparssons sista stora utställning under hennes egen livstid öppnade på Moderna Museet i oktober 1960 – kort före konstnärens 100-årsdag. Då var hon den andra kvinnliga levande konstnären som fick en egen separatutställning på museet, strax efter Siri Derkert.

Men inköp till Moderna Museets samling skulle dröja ända till 1966, då ett verk från 1947 förvärvades. Det är en fyrdelad vikskärm där panelerna skildrar scener ur H.C. Andersens sagor.

Ord och fraser i bilderna

De titlar som idag används för Casparssons verk hämtas ofta ur de ord och fraser hon broderade in i bilderna, inte minst från Bibeln samt från sagor och berättelser, som "David och Goliat", "Den fula ankungen" och "Rödluvan".

Utställningens titel "Lycksalighetens ö" är lånad från ett verk med samma namn som visar en idyllisk vy över ett landskap, där ett rosaskimrande slott reser sig mellan två palmer. Det är också titeln på ett sagospel från 1823 av författaren P. D. A. Atterbom som var en av Anna Casparssons släktingar.

Kvällsprogram, en samtida salong

I samband med "Lycksalighetens ö" aktiveras utställningsrummet som en samtida salong – en form som speglar både konstnärens praktik och den kulturella atmosfären kring Villa Snäckan i Saltsjöbaden. Med flygeln mitt i rummet bjuder museet in till två publika kvällar — 28 april och 25 augusti — där musik, litteratur och konst möts i levande iscensättningar.

Curator: Asrin Haidari

Utställningen visas i museets mindre utställningsrum, 144 kvadratmeter, strax intill restaurangen.

Till utställningen publicerar Moderna Museet en bok om Anna Casparssons liv och konst

I höst visas "Anna Casparsson – Lycksalighetens ö" på Moderna Museet Malmö där den öppnar den 24 oktober 2026.
